

केन्द्रीय विद्यालय सीतापुर

प्रथम—सावधिकं—मूल्यांकनम्

समय—सार्वेकहोरा

कक्षा— सप्तमी

खण्डः— क अपठित—अवबोधनम् 06 अंकाः

खण्डः —ख रचनात्मकं कार्यम् 08 अंकाः

खण्डः — ग अनुप्रयुक्तं व्याकरणम् 12 अंकाः

खण्डः — घ पठित—अवबोधनम् 14 अंकाः

कुल 40 अंकाः

छात्रस्य नाम ..... दिनाङ्क .....
कक्षा एवं वर्ग ..... अनुक्रमांक .....

निरीक्षकस्य हस्ताक्षर .....

निर्देश -

अस्मिन् प्रश्न पत्रे उपर्युक्ताः चत्वारः खण्डाः सन्ति ।

प्रश्नानां उत्तराणि प्रश्न पत्रे प्रदत्तेषु स्थानेष्वेव लेखनीयानि ।

खण्ड (क) अपठितावबोधनम्

प्रश्न 1. अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा तदाधारितानां प्रश्नानां उत्तराणि लिखत----

ग्रीष्मकाले विद्यालयेषु प्रतिवर्षं ग्रीष्मावकाशः भवति । सर्वे छात्राः ग्रीष्मावकाशाय समुत्सुकाः भवन्ति । अस्मिन् अवकाशे सर्वे यत्र कुत्रिचित् भ्रमितुम् गच्छन्ति । केचन मातुलगृहं गच्छन्ति । विद्यालयेन दत्तं गृहकार्यं अपि ते पूर्यन्ति । सर्वेषाम् कृते एषः अवकाशः सुखदः भवति । अनेन अवकाशेन छात्राः अद्यापकाश्च नूतनताम् अनुभवन्ति । छात्राः विद्यालये पुनरागत्य सम्पूर्णमनसा विद्याध्ययने अद्यापने च संलग्नाः भवन्ति ।

एकपदेन उत्तरत् ----

1x4 =4

- (क) ग्रीष्मकाले विद्यालयेषु प्रतिवर्षं किम् भवति ? .....
- (ख) के विद्यालये पुनरागत्य अद्ययनेसंलग्नाः भवन्ति ? .....
- (ग) के भ्रमणाय गच्छन्ति ? .....

(घ) विद्यालयेन किं दत्तमस्ति ? .....

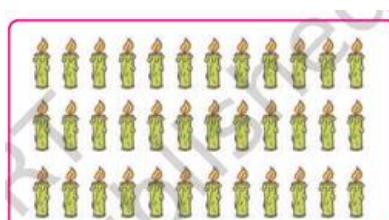
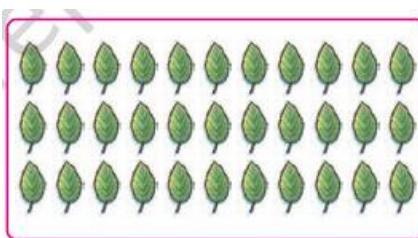
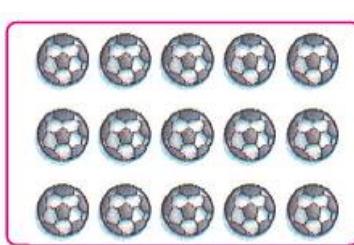
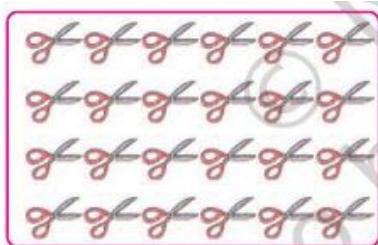
पूर्णवाक्येन उत्तरत – $2 \times 1 = 2$

प्रश्न) अवकाशेन छात्राः अद्यापकाश्च किम् अनुभवन्ति ?

उत्तर) .....

खण्ड (ख) रचनात्मक काय

प्र. 2. चित्राणि दृष्ट्वा गणयित्वा च तदधः संख्यावाचक शब्दं लिखत – $1 \times 4 = 4$

प्र. 3. चित्रं दृष्ट्वा मंजूषातः पदानि च प्रयुज्य त्रीणि वाक्यानि रचयत – $1 \times 4 = 4$

कृषकाः	कृषकौ	एते	धान्यम्	एषः	कृषकः
एतौ	क्षेत्रम्	कर्षति	कुरुतः	खननकार्यम्	रोपयन्ति

खण्ड (ग) अनुप्रयुक्त व्याकरणम्

प्र . 4 . अधोलिखितपदेषु धातवः के सन्ति ? $1 \times 4 = 4$

पदम्	धातुः
करोति	.....
पश्य	.....
भवेत्	.....
तिष्ठति	.....

प्र.5. मन्जूषातः क्रियापदानि चित्वा वाक्यानि पूरयत – $1 \times 4 = 4$

अक्षयिष्यामः , वदिष्यामः , उद्भीयते ,
अभिनन्दति

- क) हंसाभ्यां सह कूर्मोऽपि .....।
- ख) अहं किंचिदपि न .....।
- ग) यः हितकामानां सुहृदां वाक्यं न .....।
- घ) वयं गृहं नीत्वा कूर्म .....।

खण्ड (घ)पठित अवबोधनम्

प्र. 6 . निम्नलिखित गद्यखण्डं ध्यानेन पठित्वा तदाधारितानां प्रश्नानां उत्तराणि ददातु----

अथ एकदा धीवराः तत्र आगच्छन् । ते अकथयन् – “वयं श्वः मत्स्यकूर्मादीन् मारयिष्यामः।” एतत् श्रुत्वा कूर्मः अवदत् – “मित्रे! किं युवाभ्यां धीवराणां वार्ता श्रुता? अधुना किम् अहं करेमि?” हंसौ अवदताम् – “प्रातः यद् उचितं तत्कर्तव्यम्।” कूर्मः अवदत् – “मैवम्। तद् यथाऽहम् अन्यं हृदं गच्छामि तथा कुरुतम्।” हंसौ अवदताम् – “आवां किं करवाव?” कूर्मः अवदत् – “अहं युवाभ्यां सह आकाशमार्गेण अन्यत्र गन्तुम् इच्छामि।”

एकपदेनउत्तरत- 1X 2=2

- क) कै सरस्तीरे आगच्छन् ? .....
- ख) कूर्मः केन मार्गेण अन्यत्र गन्तुम् इच्छति स्म ? .....

पूर्णवाक्येन उत्तरत – 2x1=2

क) हंसौ किम् अवदताम् ?

.....
.....

7) यथा योग्यं क्षोकांशान् मेलयत् – $1 \times 4 = 4$

(क)

(ख)

धन धान्यप्रयोगेषु

त्यक्तलज्जः सुखी भवेत्

विस्मयो न हि कर्तव्यः

बहुरत्ना वसुन्धरा

सत्येन धार्यते पृथ्वी

विद्यायाः संग्रहेषु च

आहारे व्यवहारे च

सत्येन तपते रविः

8) उचितं वाक्यस्य कृते 'आम्' , अनुचितं वाक्यस्य कृते 'न' इति लेखनीयम्---- $1 \times 4 = 4$

क) कृष्णमूर्तिः श्रीकण्ठस्य मित्रं आसीत् । .....)

ख) श्रीकण्ठस्य पिता समृद्धःनासीत् । .....)

ग) कृष्णमूर्ते: माता पिता निर्धनौ कृषक दम्पती । .....)

घ) श्रीकण्ठस्य भवनं साधारणं आसीत् । .....)

9) प्रश्नानां उत्तराणि पूर्णवाक्येन ददातु--- $2 \times 3 = 6$

(क) रमाबाई किमर्थं आन्दोलनं प्रारब्धवती ?

.....
.....

(ख) निःसहायाः स्त्रियः आश्रमे किं किं लभन्ते स्म ?

.....
.....

(ग) केन रचनाद्वयेन रमाबाई प्रशन्निस्ता वर्तते ?

.....
.....